

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

regem perferretur, non probauit: euocatumq; Polonum
pro more donatum, domo sua iussit excedere: vt qui ve-
nalem ià vitam circunferret, non necessariò, sed ad so-
lam iactantiam obijciens se periculo: quid nō ausurum,
proposito præmio? Physici tradunt, leonem feram nullius
nisi impauridi hominis vocem contremiscere. Sed Hen-
ricus comes inuisum se tot insidijs peti cernens, regem
adixit: Pro fide & labore plurimo rex inclyte, inquit, non
me exigendum canibus domo tua sperabam: sed quando
ea Anglorum in me, quam cerno, sinistra affectio, ceden-
dum est. Rex illum magnis conditionibus detinere cona-
uit, nihil profecit: abeunte magno donat auro, additis
literis, de quibus diximus: quas alij probabilius ad sum-
mam aureorum centum maiorum ferunt fuisse.

CAPVT XXV.

Nicolaus autem Henrici germanus frater domi se-
dens, dum ille peregrinatur, in fide continere cu-
rat omnia: præsertim ea, quæ sub corona Daniae fratres
tenebant. Arcem Hakesow in Fionia Henrico de Aleuel-
de commendauit: Arces autem, quas in Iutia tenebat,
cuidam eius gentis militi (Vitulum sua lingua Dani vo-
citur) permisit. Nam ille se comiti sacramentis al-
ligauit, duas arces, quas tenebat, comiti se seruaturum.
comes plurimum illi habens fidei, tertiam quoquè illi
commendauit. Sed cum interim rex Valdemarus etate
procederet, cōualeceretque, arces regni paulatim ten-
tavit recipere: iure, an iniuria, parùm pensitabat. Ten-
tatus à rege miles Calff, facile transiit à comite ad re-
gem, oblitus decoris & iurisurandi: Cuius factum ipse
rex dignum risu putauit, dicens circumstantibus: Bonus
vitulus boni comparandus: cum duabus arcibus abibat,
tribus præditus reueritur. Quo etiam tempore arcem

Vv

Dorning

Dorning tenebat domina quædam hereditario iure,
iam vidua: Nupsit autem viro forti de Holsatia, Nico-
lao Leembeken militi: qui cum ex more prædia dotalia
circuiret, inuisens subditos, contemptum se à Danis vir
Teutonicus depræhendit: Id cum renunciaret vxori, illa
respondet: Fœmina ego sum, mensalia possum appara-
re, & epulis instrare: tuum est adducere, qui mensa
compleant, & exaturati faciant quæ iubeantur. Intelli-
gens vir prudens, quid mulier moneret, familiam ex
Holsatis ampliauit, longo deinde ordine famulorum in-
cedens, ut à rusticis contemni non posset. Hunc virum ma-
gnis opibus præditum, visus est rex suspectum habere:
Iussit gressus illius obseruari in eius perniciem. Rex al-
quando iuramento fidelitatis, quod in Iutia habitaret,
virum volebat adigere: Ille se dominis suis comitibus ad-
strictum assuerabat. Vbi rex vehementius urgebat, si-
bi quoque iusserandum præstari, quod in suo habitaret:
Circunspiciens Nicolaus, cum se sati tutum amicis vi-
deret: Quandò, inquit, rex iuramentum depositit, iuro
me nunquam regi futurum fidelem. Rex ad hac statim:
Verum, inquit, & indubitate nobis iurasti. Sed insedit
altius regio cordi, quod tum dissimulanter cum risu vi-
debatur excipere. Extabat causa quam rex pretende-
rat, ut salua fide publica, se militem sequi iuberet in ar-
cem Øverdingborg. Ille nauim per armans, nihil dubita-
uit fidem regiam sequi. Iam arcem petiturus, à quodam
obuio adolescente, cui res suboleuit, quæ pararetur, mo-
netur, ut vita sua caueat: penè esse illum in casib; Ille
non cōtemnens, retrò in nauim reddit: nec revocatus sua-
deri poterat, ut fideret. Hic est ille, qui cum regem ter-
rere vellet, aliquanto post tempore in aurem susurrat
episcopo, quem sciebat non taciturnum: Est, inquit, secr-
tam,

tum, quod perfero, quod omni fide oro etiam atq; etiam,
vt celetur. Et cùm attonitum fecisset episcopū, ait: Re-
gem toxicō petunt multi: sed rogo, nè quo quis pacto se-
cretum exeat. Ille tacuit donec ad regem veniret. Rex
sbitimēns, diu regnum exiit peregrinatus: quod in Da-
nia commemorauimus.

CAPVT XXXVI.

Karolus interea eius nominis IIII. anteā dictus
Wenzlaus, filius Iohannis regis Bohemiæ, nepos
Henrici Imperatoris VII. electus est rex Romanorum
paulli ante mortem Ludouici: annite Iohanne eius
patre, & Balduino, magno eius patruo, archiepiscopo
Treuensis, qui frater erat Henrici Imperatoris memo-
rati. Cum in eam rem Gerlacus Moguntinus & Henri-
cus Coloniensis archiepiscopi, & Rodulphus dux Saxo-
niae amitterentur, Papa hanc electionem non cunctan-
ter approbavit, quod aduersaretur Ludouico Battaro
sibi reluctanti. Iohannes quoquè rex Bohemiæ, pater
eius, sua voce filij iura roborauit: quanvis contendant
nonnulli, Bohemiæ regi eligendi ius non esse, nisi paribus
innicem vocibus cæteri disideant. Ego facile adducor,
vt credam, ante Karoli IIII. tempora nihil iuris fuī-
se Bohemo in electione regis. Sed hic Karolus iam
Imperator factus, bulla desuper edita, declarauit
Bohemie regem, primam inter seculares principes vo-
cem habere. Ferunt tamen, multis largitionibus effe-
ctum, vt ea fieret electio. Neque enim pater, neque fi-
lius, profusionibus pepercere, quo minus ad optata per-
uenirent. Sed comes Palatinus Rheni, cùm illam elec-
tionem improbaret, vocatis ad electionem nouam cun-
dis electoribus, & nullo archiepiscoporum comparente,
cum nec Bohemiæ rex, nec dux Saxoniae Rodulphus

